

Zarząd
Grupy LOTOS S.A.
w Gdańsku

LGD -410-27-02/2009
P/09/108

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie *art. 2 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.)*, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku przeprowadziła kontrolę w Grupie LOTOS S.A. w Gdańsku (dalej „Spółka”).

Przedmiotem kontroli było wykonywanie przez Spółkę zadań w zakresie zapobiegania poważnym awariom zagrażającym środowisku w latach 2006-2009 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 14 października 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie *art. 60 ustawy o NIK*, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Spółki w zbadanym zakresie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Powyższa ocena wynika z niżej opisanych ustaleń:

1. Realizacja przez Spółkę obowiązków, ciężących na niej jako na zakładzie o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, związanych m.in. ze zgłoszeniem zakładu oraz przedstawieniem Komendantowi Wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej w Gdańsku (dalej „KW PSP”) raportu o bezpieczeństwie i wewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego, odbywała się przed okresem objętym kontrolą, według

przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw¹.

2. W badanym okresie Spółka realizowała ciężące na niej, jako na zakładzie o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, obowiązki, wynikające z art. 250-257 i 260-264 Prawa ochrony środowiska². Stwierdzono jednak, że:
  - przedstawienia zaktualizowanego zgłoszenia zakładu dokonano w dniu 25 marca 2008 r. dopiero na wezwanie KW PSP. Z wyjaśnień Wiceprezesa Zarządu Spółki, Dyrektora ds. Produkcji i Rozwoju wynika, że informacje wymagane w aktualizacji zgłoszenia zawarto w złożonej KW PSP w dniu 12 grudnia 2005 r. aktualizacji raportu o bezpieczeństwie, jednak i te informacje w stosunku do części zmian (zbudowanie nowej instalacji 4150) przedstawiono z naruszeniem terminu określonego w art. 250 ust. 5 Prawa ochrony środowiska (instalację oddano do użytku i rozpoczęto jej eksploatację w dniu 9 grudnia 2005 r.),
  - przedłożone przez Spółkę w dniach: 12 grudnia 2005 r., 14 lutego 2008 r., 1 września 2008 r. i 12 lutego 2009 r. zmiany raportu o bezpieczeństwie nie uzyskały w badanym okresie zatwierdzenia przez KW PSP, z powodu niespełnienia wszystkich wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 maja 2003 r. w sprawie wymagań, jakim powinien odpowiadać raport o bezpieczeństwie zakładu o dużym ryzyku³ (zatwierdzona przez KW PSP została dopiero piąta zmiana raportu, przedłożona przez Spółkę w dniu 2 lipca 2009 r.),
  - nie zrealizowano ciężących na Spółce na podstawie art. 264 Prawa ochrony środowiska obowiązków o charakterze informacyjnym w stosunku do KW PSP (obowiązki te w stosunku do Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska zostały wykonane) w przypadku jednej z dwóch poważnych awarii przemysłowych, które miały miejsce na terenie zakładu.
3. W Spółce zaplanowano i przeprowadzono 20 audytów wewnętrznych obejmujących funkcjonujący w zakładzie system ochrony środowiska przed poważnymi awariami przemysłowymi. Badanie wniosków dotyczących ww. systemu, wynikających z 2 takich audytów wykazało, że zostały one zrealizowane, a sposób ich realizacji był weryfikowany w trakcie kolejnych badań audytowych.

---

¹ Dz.U. Nr 100, poz. 1085 ze zm.

² Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2008 r. Nr 25, poz.150 ze zm.).

³ Dz.U. Nr 104, poz. 970 ze zm.

4. Ograny Państwowej Straży Pożarnej i Inspekcji Ochrony Środowiska przeprowadziły w Spółce 8 kontroli obejmujących swoim zakresem ochronę środowiska przed awariami przemysłowymi. Wnioski (łącznie 7) wynikające z 2 takich kontroli zostały przez Spółkę zrealizowane (1 kontrolę zakończono wydaniem pouczenia, a w wyniku 5 kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono).
5. Spółka posiada aktualny certyfikat Zintegrowanego Systemu Zarządzania (w ramach którego funkcjonuje system bezpieczeństwa, o którym mowa w *art. 252 Prawa ochrony środowiska*), potwierdzający spełnienie wymagań norm PN-EN ISO 9001:2001, PN-N-18001:2004 i PN-EN ISO 14001:2005.
6. W wyniku podejmowanych przez Spółkę działań doprowadzono do uregulowania praw Spółki do nieruchomości, obejmujących około 41% gruntów, przez które przebiegają rurociągi paliwowe pomiędzy zakładem a Portem Północnym. Z wyjaśnień Wiceprezesa Zarządu Spółki, Dyrektora ds. Produkcji i Rozwoju wynika, że proces regulacji praw Spółki do pozostałych gruntów jest w końcowej fazie realizacji.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) podjęcie działań w celu zapewnienia terminowego wykonywania obowiązku, o którym mowa w *art. 250 ust. 5 Prawa ochrony środowiska*,
- 2) zapewnienie pełnego wykonywania obowiązków określonych w *art. 264 Prawa ochrony środowiska*, w przypadku wystąpienia zdarzenia, zakwalifikowanego jako spełniające znamiona poważnej awarii w rozumieniu *art. 3 pkt 23 Prawa ochrony środowiska*,
- 3) kontynuowanie procesu regulacji praw Spółki do nieruchomości obejmujących grunty, przez które przebiegają rurociągi paliwowe pomiędzy zakładem a Portem Północnym.

Zgodnie z treścią *art. 61 ust. 1 ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Zarządowi Spółki prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków, zawartych w tym wystąpieniu.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku, na podstawie *art. 62 ust. 1 ustawy o NIK* oczekuje przedstawienia, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania

wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z *art. 62 ust. 2 ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.